**Europski parlament**
2019-2024

*Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove*

**2022/0117(COD)(COD)**

24.5.2023

# MIŠLJENJE

Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

upućeno Odboru za pravna pitanja

o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”)
(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Izvjestiteljica za mišljenje: Ramona Strugariu

(*) Pridruženi odbor – članak 57. Poslovnika

PA_Legam

## KRATKO OBRAZLOŽENJE

Strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja (SLAPP-ovi) nisu novi problem za Europsku uniju. Broj takvih tužbi u Europi stalno raste, što je dokumentiralo nekoliko neovisnih organizacija koje prate taj fenomen. Istraživanje i osviještenost o tom pitanju povećali su se nakon ubojstva malteške istraživačke novinarke Daphne Caruane Galizije u listopadu 2017. U trenutku njezine smrti protiv Daphne Caruane Galizije bilo je podignuto 48 takvih tužbi. Ti su zlonamjerni postupci nastavljeni čak i nakon njezine smrti, kada su preneseni na njezinu obitelj, kojoj je to prouzročilo golemo financijsko i psihološko opterećenje.

Istraživanje koje je provela Koalicija protiv SLAPP-ova u Europi (CASE) pokazalo je kontinuirani rast broja strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja od 2016., pri čemu su se 2021. brojke povećale za više od 400 %. U istraživanju CASE-a ističe se da je riječ o problemu velikih razmjera, što je vidljivo iz činjenice da je do travnja 2021. samo u Hrvatskoj zabilježeno gotovo 1000 aktivnih tužbi protiv medija. U istraživanju su predstavljeni razni primjeri iz različitih država članica kao što su Poljska, Francuska, Italija, Malta i Slovenija, čime je istaknuta europska dimenzija tog pitanja i potreba za zajedničkim europskim rješenjem.

SLAPP-ovi su tužbe koje mogu biti potpuno ili djelomično neosnovane. Međutim, dva zajednička obilježja po kojima se prepoznaju SLAPP-ovi jesu zlonamjerna upotreba sudskog postupka i njihova upotreba u vezi s javnim sudjelovanjem. SLAPP-ovi se stoga podižu u svrhe koje ne predstavljaju stvarno pozivanje na pravo ili obranu ili ostvarivanje prava, već im je cilj spriječiti, ograničiti ili kazniti javno sudjelovanje. Zloupotrebom pravosudnog sustava SLAPP-ovi uzrokuju znatnu financijsku i psihološku štetu žrtvama, ali i ograničavaju pristup pravosuđu drugim građanima preopterećenjem pravosudnog sustava. Takve tužbe često, ali ne uvijek, podrazumijevaju neravnotežu moći. Postojanje više postupaka, neproporcionalna narav tužbenog zahtjeva, kao i upotreba zlonamjernih taktika i taktika odugovlačenja daljnji su pokazatelji zlonamjerne naravi SLAPP-ova. Pristupom koji smo odabrali namjerava se stvoriti jasna definicija koja uključuje i očito neosnovane tužbe i tužbe koje imaju određenu pravnu utemeljenost, ali koje sadržavaju prethodno navedena obilježja i dovode do zlouporabe prava.

Žrtve SLAPP-ova uključuju čitav niz različitih subjekata. To mogu biti fizičke ili pravne osobe, od novinara i medijskih kuća do aktivista, urednika i boraca za ljudska prava, pa čak i pojedinačne privatne osobe. Ono što je zajedničko svim tim kategorijama jest uključenost u javno sudjelovanje. SLAPP-ovi se mogu upotrebljavati izravno ili neizravno protiv svakoga tko je uključen u javno sudjelovanje, a mogu biti usmjereni i protiv subjekata uključenih u pripremne ili potporne aktivnosti tog javnog sudjelovanja. Ovom Direktivom mora se osigurati odgovarajuća zaštita za sve te kategorije.

Radi učinkovitog i sveobuhvatnog hvatanja u koštac s tim pitanjem potrebno je proširiti i definiciju javnog sudjelovanja kako bi se njome obuhvatile i aktivnosti koje se provode u okviru ostvarivanja različitih prava, povrh ostvarivanja slobode izražavanja i informiranja. U praksi se pokazalo da bi definicija trebala uključivati neiscrpan popis kojim bi se, među ostalim, obuhvatila sloboda udruživanja i okupljanja, kao i akademske slobode. S obzirom na velik broj SLAPP-ova protiv novinara i medijskih djelatnika, ključno je da pluralizam i sloboda medija budu obuhvaćeni definicijom pitanja od javnog interesa povezanog s javnim

sudjelovanjem.

Kako bi ova Direktiva proizvela željeni učinak zaštite osoba uključenih u javno sudjelovanje od zlonamjernih sudskih postupaka, u njezinim se odredbama mora utvrditi nekoliko postupovnih jamstava, uključujući učinkovit mehanizam ranog odbacivanja, dostupnih po službenoj dužnosti ili na zahtjev tuženika. Dopuštenost mehanizma ranog odbacivanja ne smije podlijegati višem pragu od drugih postupovnih jamstava. U Direktivi ne smije postojati diskriminacija među različitim kategorijama SLAPP-ova. Kako bi se to postiglo, mehanizam se proširuje i čini dostupnim svim žrtvama SLAPP-ova. Predloženi pristup u pogledu postupovnih jamstava, a posebno mehanizma ranog odbacivanja, jest napuštanje Komisijina razlikovanja između očito neutemeljenih i zlonamjernih predmeta.

Za potrebe učinkovitog mehanizma ranog odbacivanja teret dokazivanja za sudsku procjenu dotičnog pitanja jest na tužitelju. Predloženi pristup podrazumijeva da se od tužitelja traži da samo uspostavi predmet prima facie za svaki element razloga za podizanje tužbe, čime se utvrđuje da tužba nije zlonamjerna. Tim se pragom dovode u ravnotežu prava tuženika i prava tužitelja na pristup pravosuđu, s obzirom na to da se odustalo od početne dostupnosti mehanizma ranog odbacivanja samo za očito neosnovane predmete.

Prijedlog Komisije izvrstan je prvi korak prema okončanju zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja i dolazi u trenutku kada statistički podaci pokazuju potrebu za zajedničkim europskim rješenjem. Međutim, tim bi se prijedlogom riješio samo mali dio problema jer je nadležnost na razini Unije ograničena u pitanjima postupovnog prava. Stoga je ključno da države članice poduzmu mjere kojima se dopunjuju mjere na razini Unije. Nakon stupanja na snagu ove Direktive države članice ne bi trebale ograničiti primjenu tih odredaba samo na prekogranične predmete u stvarima građanskog i trgovačkog prava, već bi je trebale proširiti i na nacionalne predmete i predmete uređene kaznenim pravom. Isto tako, nakon razdoblja preispitivanja, Komisija bi trebala uzeti u obzir i mogućnost hvatanja u koštac s kaznenim predmetima koji se odnose na SLAPP-ove s pomoću odgovarajućih pravnih mjera.

Provedba preporuke priložene ovom zakonodavnom prijedlogu također je ključna za njegovu učinkovitost. U tom bi pogledu države članice trebale razmotriti i uvođenje posebnih pravila kojima se uređuju etički kodeksi odvjetnika i drugih pravnih stručnjaka kako bi se sankcioniralo sudjelovanje u pokretanju SLAPP-ova ili lažnom prikazivanju SLAPP-ova kao osnovanih tužbi.

Naposljetku, kao dodatan korak u pravome smjeru, Komisija bi trebala preispitati uredbe Bruxelles I.a i Rim II kako bi se obuhvatili svi ostali mogući slučajevi traženja najpovoljnijeg pravnog sustava koji nisu obuhvaćeni ovom Direktivom.

## AMANDMANI

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove poziva Odbor za pravna pitanja da kao nadležni odbor uzme u obzir sljedeće amandmane:

**Amandman 1**
**Prijedlog direktive**
**Naslov**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| Prijedlog | Prijedlog |
| DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA | DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA |
| o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od ***očito neosnovanih ili*** zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”) | o zaštiti osoba uključenih u javno sudjelovanje od zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”) |

**Amandman 2**
**Prijedlog direktive**
**Pozivanje 2.a (novo)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,*** |

**Amandman 3**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 2.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (2) U članku 10. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji navodi se da svaki građanin Unije ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije. Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) predviđena su, među ostalim, prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7.), zaštita osobnih podataka (članak 8.), sloboda izražavanja i informiranja, što uključuje poštovanje slobode i pluralizma medija (članak 11.), te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje (članak 47.). | (2) U članku 10. stavku 3. Ugovora o Europskoj uniji navodi se da svaki građanin Unije ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije. Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) predviđena su, među ostalim, prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7.), zaštita osobnih podataka (članak 8.), sloboda izražavanja i informiranja, što uključuje poštovanje slobode i pluralizma medija (članak 11.), ***slobode okupljanja i udruživanja (članak 12.), slobode umjetnosti i znanosti (članak 13.)*** te pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje (članak 47.). ***Člankom 12. Povelje izričito se jamči pravo svakoga na osnivanje sindikata i pristupanje njima radi zaštite vlastitih interesa, što je dodatno ojačano člankom 28. Povelje kojim se jamči pravo*** |

***na kolektivno pregovaranje i djelovanje.***

**Amandman 4**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 3.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (3) Pravo na slobodu izražavanja i pristup informacijama, kako je utvrđeno u članku 11. Povelje, uključuje pravo na mišljenje te primanje i širenje informacija i ideja bez uplitanja javnih tijela i bez obzira na granice. Članku 11. Povelje trebalo bi pripisati značenje i područje primjene odgovarajućeg članka 10. Europske konvencije o ljudskim pravima („EKLJP”) o pravu na slobodu izražavanja kako ga tumači Europski sud za ljudska prava („ESLJP”). | (3) Pravo na slobodu izražavanja i pristup informacijama, kako je utvrđeno u članku 11. Povelje, uključuje pravo na mišljenje te primanje i širenje informacija i ideja bez uplitanja javnih tijela i bez obzira na granice. Članku 11. Povelje trebalo bi pripisati značenje i područje primjene odgovarajućeg članka 10. Europske konvencije o ljudskim pravima („EKLJP”) o pravu na slobodu izražavanja kako ga tumači Europski sud za ljudska prava („ESLJP”). ***Europski sud za ljudska prava dosljedno smatra da je pravo na slobodu izražavanja jedan od „ključnih temelja” demokratskog društva, a široko pravo na slobodno izražavanje predviđeno je i Poveljom i Europskom konvencijom o ljudskim pravima.*** |

**Amandman 5**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 3.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(3a) Kako je potvrđeno u ustaljenoj sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava u vezi s tumačenjem relevantnih odredaba Europske konvencije o ljudskim pravima prema kojoj se treba tumačiti i primjenjivati Povelja u skladu s njezinim člankom 52. stavkom 3., pravo na slobodu izražavanja i informiranja usko je povezano s ostvarenjem drugih prava i sloboda, među ostalim prava na slobodu okupljanja i udruživanja te slobodu umjetnosti i znanosti, uključujući akademsku slobodu. Europskom*** |

| | |
|---|---|
| | ***konvencijom o ljudskim pravima državama ugovornicama uvodi se i pozitivna obveza zaštite slobode i pluralizma medija te stvaranja povoljnog okruženja za sudjelovanje u javnim raspravama.*** |

**Amandman 6**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 3.b (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(3b) Pravo na slobodu izražavanja temeljno je pravo koje se ostvaruje u okviru načela „uravnoteženja prava”, kako je propisano sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava i u skladu s člankom 54. Povelje.*** |

**Amandman 7**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 4.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (4) Svrha je ove Direktive pružiti ***zaštitu fizičkim i pravnim osobama*** koje su uključene u javno sudjelovanje u pitanjima od javnog interesa, posebice ***novinarima*** i ***borcima*** za ljudska prava, od sudskih postupaka koji se protiv njih ***pokreću*** kako bi ih se odvratilo od javnog sudjelovanja (koji se obično nazivaju „strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja” ili „SLAPP-ovi”). | (4) Svrha je ove Direktive pružiti ***minimalna pravila na razini Unije kako bi se osigurala zaštita fizičkih ili pravnih osoba*** koje su uključene u javno sudjelovanje u pitanjima od javnog interesa, posebice ***novinara, medijskih kuća i organizacija, izdavača i boraca za ljudska prava, uključujući civilno društvo, nevladine organizacije*** i ***sindikate te istraživače, članove akademske zajednice ili umjetnike, borce*** za ljudska prava, ***za zaštitu okoliša, prava žena i LGTBQ+ osoba, aktiviste, sindikate, blogere, zviždače ili političku oporbu,*** od sudskih postupaka koji se protiv njih ***podižu ili kojima im se prijeti*** kako bi ih se odvratilo od javnog sudjelovanja (koji se obično nazivaju „strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja” ili „SLAPP-ovi”). |

**Amandman 8**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 4.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(4a) Fizičke i pravne osobe koje su uključene u javno sudjelovanje imaju važnu ulogu u podupiranju javne rasprave, temeljnih prava i demokratskih vrijednosti, socijalne uključenosti, zaštite okoliša i vladavine prava, kao i u jačanju demokracije, rodne ravnopravnosti te slobode i pluralizma medija u Uniji.*** |

**Amandman 9**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 5.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (5) Novinari imaju važnu ulogu u olakšavanju javne rasprave te prijenosu i primitku informacija, mišljenja i ideja. Ključno je da ***im*** se omogući prostor potreban za doprinos otvorenoj, slobodnoj i poštenoj raspravi i ***borbi protiv*** dezinformacija, manipulacije informacijama i uplitanja. Novinari bi trebali moći ***učinkovito*** provoditi svoje aktivnosti kako bi osigurali da građani imaju pristup različitim stajalištima u europskim demokracijama. | (5) Novinari imaju važnu ulogu u olakšavanju javne rasprave te prijenosu i primitku informacija, mišljenja i ideja. ***Neovisno, nepristrano, profesionalno i odgovorno novinarstvo te pristup pluralističkim informacijama ključni su stupovi demokracije.*** Ključno je da se ***novinarima*** omogući prostor potreban za doprinos otvorenoj, slobodnoj i poštenoj raspravi i ***za neovisno izvješćivanje bez podlijeganja ikakvim utjecajima, što je ključno za suzbijanje*** dezinformacija, manipulacije informacijama i uplitanja. Novinari bi trebali moći provoditi svoje aktivnosti ***učinkovito i bez straha*** kako bi osigurali da građani imaju pristup različitim stajalištima u europskim demokracijama. ***Međutim, novinari se nalaze u sve nepovoljnijoj situaciji za obavljanje svoje profesije jer strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja, zajedno s komercijalnim i političkim pritiscima, velikim radnim opterećenjem, profesionalnom neizvjesnošću ili autocenzurom, predstavljaju znatnu prijetnju javnom pristupu informacijama.*** |

**Amandman 10**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 6.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (6) U ***borbi protiv*** organiziranog kriminala, korupcije ***i ekstremizma ključnu ulogu imaju osobito istraživački novinari***. Njihov je rad iznimno rizičan te se suočavaju sa sve većim brojem napada i uznemiravanja. Potreban je čvrst sustav zaštitnih mjera kako bi im se omogućilo da ispune svoju ključnu nadzornu ulogu u pitanjima od legitimnog javnog interesa. | (6) ***Istraživački novinari i medijske organizacije imaju posebno važnu ulogu*** u ***razotkrivanju, među ostalim,*** organiziranog kriminala, ***zlouporabe vlasti,*** korupcije***, zlouporabe dužnosti, nepotizma, fenomena „rotirajućih vrata”, kršenja temeljnih prava i nasilnog ekstremizma***. Njihov je rad iznimno rizičan te se suočavaju sa sve većim brojem napada***, ubojstava, prijetnji, zastrašivanja*** i uznemiravanja. Potreban je čvrst sustav zaštitnih mjera***, uključujući jamčenje fizičke sigurnosti i zaštitu života istraživačkih novinara te istraživanje naručenih ubojstava,*** kako bi im se omogućilo da ispune svoju ključnu nadzornu ulogu u pitanjima od legitimnog javnog interesa***, bez straha od kažnjavanja zbog potrage za istinom i informiranja javnosti***. |

**Amandman 11**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 7.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (7) Borci za ljudska prava isto tako imaju važnu ulogu u europskim demokracijama, posebno u zaštiti temeljnih prava, demokratskih vrijednosti, socijalne uključenosti, zaštiti okoliša i vladavini prava. Trebali bi moći aktivno sudjelovati u javnom životu i izražavati mišljenja o političkim pitanjima i postupcima donošenja odluka bez bojazni od zastrašivanja. Borcima za ljudska prava smatraju se pojedinci ili organizacije uključeni u borbu za temeljna prava i niz drugih prava, kao što su prava u području | (7) Borci za ljudska prava isto tako imaju važnu ulogu u europskim demokracijama, posebno u zaštiti temeljnih prava, demokratskih vrijednosti, socijalne uključenosti, zaštiti okoliša***, rodnoj ravnopravnosti*** i vladavini prava. Trebali bi moći aktivno sudjelovati u javnom životu***, pozivati na odgovornost*** i izražavati mišljenja o političkim pitanjima i postupcima donošenja odluka bez bojazni od zastrašivanja. Borcima za ljudska prava smatraju se pojedinci***, skupine*** ili organizacije uključeni u borbu za temeljna |

| | |
|---|---|
| okoliša i klime, prava žena, prava LGBTIQ osoba, prava osoba manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla, radnička prava ili vjerske slobode. Drugi sudionici u javnoj raspravi, kao što su članovi akademske zajednice i ***istraživači***, također zaslužuju odgovarajuću zaštitu. | prava i niz drugih prava, kao što su ***građanska, politička, ekonomska, socijalna i kulturna prava te*** prava u području okoliša i klime, prava žena, prava LGBTIQ osoba, prava osoba manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla, radnička prava***, sindikalna prava*** ili vjerske slobode. Drugi sudionici u javnoj raspravi, kao što su članovi akademske zajednice***, umjetnici, zviždači i politička oporba, kao*** i ***pojedinci***, također zaslužuju odgovarajuću zaštitu***, jer i oni mogu biti mete SLAPP-ova***. |

**Amandman 12**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 7.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(7a) Članovi akademske zajednice i istraživači ostvaruju svoje pravo i obvezu izražavanja unutar svojeg područja stručnosti, daju ključan doprinos javnom diskursu i širenju znanja te osiguravaju da se demokratska rasprava može odvijati na utemeljenoj osnovi. Upotreba pravnih instrumenata u svrhu zastrašivanja kojima se članove akademske zajednice i istraživače nastoji spriječiti u komuniciranju o pitanjima povezanima s njihovim znanstvenim aktivnostima izravno je kršenje akademske slobode i ugrožava ključnu ulogu znanstvenika u svim područjima njihova rada, pa tako i u borbi protiv dezinformacija i pogrešnih informacija.*** |

**Amandman 13**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 7.b (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(7b) Borci za zaštitu okoliša također imaju ključnu ulogu u zaštiti temeljnih*** |

***prava i postizanju okolišnih ciljeva koje je postavila Europska unija te ih se ni na koji način ne smije progoniti ili uznemiravati zbog njihova sudjelovanja u aktivnostima za zaštitu ljudskih prava te prava u području okoliša i klime. Posljednjih su godina borci za zaštitu okoliša sve češće žrtve ubojstava, prijetnji, uznemiravanja, zastrašivanja, kampanja klevetanja, kriminalizacije i sudskog uznemiravanja.***

**Amandman 14**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 7.c (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(7c) Borci za prava žena i LGBTIQ+ osoba također imaju ključnu ulogu u promicanju i obrani rodne ravnopravnosti te pružanju potpore i zaštite žrtvama rodno uvjetovanog nasilja. Borci i organizacije za prava žena i LGBTIQ+ osoba sve se češće suočavaju s napadima i prijetnjama, među ostalim prijetnjama smrću, i nasiljem koje dovodi do autocenzure. Tijekom godina strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja sve se više upotrebljavaju za kriminalizaciju solidarnosti, kao i protiv aktivista koji brane prava žena, rodnu ravnopravnost i prava LGBTIQ+ osoba, kako bi se ometao napredak u postizanju rodne ravnopravnosti, čime se sve više dovodi u pitanje njihova uloga javnih nadzornih tijela i doprinosi smanjenju prostora za djelovanje civilnog društva u Uniji.*** |

**Amandman 15**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 9.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (9) Kako bi se potaknulo takvo | (9) Kako bi se potaknulo takvo |

| | |
|---|---|
| okruženje, važno je zaštititi novinare i borce za ljudska prava od sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takvi sudski postupci ne pokreću se u svrhu pristupa pravosuđu, nego kako bi se ***ušutkala javna rasprava***, ***obično uznemiravanjem*** i ***zastrašivanjem***. | okruženje, važno je zaštititi ***fizičke ili pravne osobe uključene u javno sudjelovanje, a posebno*** novinare***, zviždače, aktiviste, članove akademske zajednice, istraživače, umjetnike*** i borce za ljudska prava***, uključujući organizacije civilnog društva i sindikate*** od sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takvi sudski postupci ne pokreću se u svrhu pristupa pravosuđu ***radi stvarnog pozivanja na pravo ili obranu ili izvršavanje prava***, nego kako bi se ***spriječilo, ograničilo ili kaznilo javno sudjelovanje***, ***s krajnjim ciljem ušutkavanja javne rasprave*** i ***sprečavanja istraživanja i izvješćivanja o kršenju prava Unije i nacionalnog prava, korupcije i drugih zlonamjernih praksi. Takve se prakse često upotrebljavaju u svrhu uznemiravanja i zastrašivanja***. |

**Amandman 16**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 10.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (10) SLAPP-ove obično pokreću moćni subjekti, kao što su ***pojedinci***, ***lobiji***, ***korporacije*** i ***državna*** tijela. Često ***uključuju neravnotežu*** moći stranaka, pri čemu tužitelj ima snažniji financijski ili politički položaj od tuženika. ***Iako*** neravnoteža moći ***nije uvijek*** prisutna u ***takvim predmetima***, ***kada postoji***, znatno ***povećava štetne*** i ***odvraćajuće učinke*** sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. | (10) SLAPP-ove obično pokreću moćni ***pojedinci ili*** subjekti, kao što su ***lobiji, korporacije, javni dužnosnici***, ***subjekti i tijela pod javnim nadzorom***, ***uključujući političare*** i ***pravosudna*** tijela***, u pokušaju da se ušutka javna rasprava***. ***Protiv žrtava SLAPP-ova tužbe se mogu pokretati zbog izražavanja kritičkog mišljenja o određenom ponašanju ili zbog osude pogrešnog postupanja, a takve su tužbe*** često ***obilježene neravnotežom*** moći stranaka, pri čemu tužitelj ima snažniji financijski ili politički položaj od tuženika. Neravnoteža moći ***velik je i čest sastavni dio takvih slučajeva, ali možda ne postoji u nekim slučajevima koji ispunjavaju kriterije strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja ako su*** prisutna ***sva druga karakteristična obilježja takvih tužbi. Slučajeve u kojima ne postoji neravnoteža moći trebalo bi tumačiti s oprezom kako bi*** |

| | |
|---|---|
| | ***se izbjeglo da nevladine organizacije, borci za ljudska prava, aktivisti, novinari i drugi koji se obrate sudu u dobroj vjeri kako bi se obranili od klevetničkih komentara moćnih aktera budu zlonamjerno optuženi za pokretanje strateških tužbi za javno sudjelovanje. Ako je neravnoteža moći prisutna***, znatno ***se povećavaju štetni*** i ***odvraćajući učinci*** sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. |

**Amandman 17**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 11.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (11) Sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled ***novinara*** i ***boraca za ljudska prava*** te iscrpiti njihove financijske i druge resurse. Zbog takvih postupaka informacije o pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili uopće ne objaviti. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu obeshrabriti novinare i borce za ljudska prava. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvraćajući učinak na njihov rad te pridonijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašenja javne rasprave na štetu društva u cjelini. | (11) Sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu negativno utjecati na vjerodostojnost i ugled ***fizičkih*** i ***pravnih osoba uključenih u javno sudjelovanje*** te iscrpiti njihove financijske i druge resurse ***te im nanijeti psihološku štetu***. Zbog takvih postupaka informacije o pitanju od javnog interesa mogle bi se objaviti s odgodom ili uopće ne objaviti. Trajanje postupaka i financijski pritisak mogu obeshrabriti novinare***, zviždače, aktiviste, članove akademske zajednice, istraživače, umjetnike*** i borce za ljudska prava***, uključujući civilno društvo, nevladine organizacije i sindikate koji su uključeni u javno sudjelovanje***. Postojanje takvih praksi stoga može imati odvraćajući učinak na njihov rad te pridonijeti autocenzuri zbog mogućih sudskih postupaka u budućnosti, što dovodi do osiromašenja javne rasprave na štetu društva u cjelini. |

**Amandman 18**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 12.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (12) Osobe na koje su usmjereni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu biti istodobno uključeni u više predmeta, koji ponekad mogu biti pokrenuti u više nadležnosti. Postupci pokrenuti u nadležnosti jedne države članice protiv osobe s boravištem u drugoj državi članici obično su složeniji i skuplji za tuženika. Tužitelji u sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja mogu se koristiti i postupovnim instrumentima kako bi produljili spor i povećali troškove te pokrenuli predmete u nadležnosti za koju smatraju da je povoljna za njihov predmet, a ne pred sudom koji je u najboljem položaju za rješavanje spora. Takve prakse isto tako nepotrebno i štetno opterećuju sustave nacionalnih sudova. | (12) Osobe na koje su usmjereni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja mogu biti istodobno uključeni u više predmeta, koji ***mogu biti građanski, administrativni ili kazneni ili kombinacija tih vrsta, koji*** ponekad mogu biti pokrenuti u više nadležnosti. ***Kako podaci pokazuju, većina slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja kazneni su i domaći predmeti.*** Postupci pokrenuti u nadležnosti jedne države članice protiv osobe s boravištem u drugoj državi članici obično su složeniji i skuplji za tuženika. Tužitelji u sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja mogu se koristiti i postupovnim instrumentima kako bi produljili spor i povećali troškove te pokrenuli predmete u nadležnosti za koju smatraju da je povoljna za njihov predmet, a ne pred sudom koji je u najboljem položaju za rješavanje spora. ***Trajanje postupaka, financijski pritisak i prijetnja sankcijama, pogotovo kaznenima, moćna su sredstva za zastrašivanje i ušutkavanje kritičara.*** Takve prakse isto tako nepotrebno i štetno opterećuju sustave nacionalnih sudova ***i dovode do zloupotrebe njihovih resursa***. |

**Amandman 19**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 13.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (13) Zaštitne mjere predviđene ovom Direktivom trebale bi se primjenjivati na sve fizičke ili pravne osobe koje su uključene u javno sudjelovanje. Njima bi se također trebale zaštititi fizičke ili pravne osobe koje, na profesionalnoj ili osobnoj osnovi, podupiru drugu osobu ili joj pomažu ili pružaju robu ili usluge u svrhe koje su izravno povezane s javnim sudjelovanjem u pitanjima od javnog | (13) Zaštitne mjere predviđene ovom Direktivom trebale bi se primjenjivati na sve fizičke ili pravne osobe koje su ***izravno ili neizravno*** uključene u javno sudjelovanje. Njima bi se također trebale zaštititi fizičke ili pravne osobe koje, na profesionalnoj ili osobnoj osnovi, podupiru drugu osobu ili joj pomažu ili pružaju robu ili usluge u svrhe koje su izravno povezane s javnim sudjelovanjem u pitanjima od |

interesa. To uključuje, na primjer, pružatelje internetskih usluga, izdavačke kuće ili tiskare, kojima prijeti sudski postupak zbog pružanja usluga osobi na koju je usmjeren sudski postupak.

javnog interesa. To uključuje, na primjer, ***članove obitelji, medijske kuće,*** pružatelje internetskih usluga, izdavačke kuće ili tiskare, kojima prijeti sudski postupak zbog ***pomaganja ili*** pružanja ***potpore ili*** usluga osobi na koju je usmjeren sudski postupak.

**Amandman 20**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 13.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(13a) Cilj je ove Direktive i obeshrabriti zlonamjernu upotrebu predsudskih postupaka, kao što su pismene opomene i nalozi za odustajanje, koji se upotrebljavaju za ušutkavanje fizičkih i pravnih osoba uključenih u javno sudjelovanje. Direktivom se fizičkim i pravnim osobama uključenima u javno sudjelovanje daju alati za učinkovitu borbu protiv zlonamjernih zahtjeva na sudu, čime se pomaže i u sprečavanju takvih taktika zastrašivanja.*** |

**Amandman 21**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 14.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (14) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na sve vrste pravnih zahtjeva ili postupaka građanske ili trgovačke prirode s prekograničnim ***implikacijama*** bez obzira na vrstu suda. ***To uključuje*** građanske zahtjeve podnesene u kaznenim postupcima. ***Uključuje*** i privremene mjere i mjere predostrožnosti, mjere za suzbijanje ili druge posebne vrste pravnih lijekova dostupnih u okviru drugih instrumenata. | (14) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na sve vrste pravnih zahtjeva ili postupaka građanske ili trgovačke prirode s prekograničnim ***implikacijama uključujući zahtjeve pred nacionalnim sudom u vrijeme njezina stupanja na snagu,*** bez obzira na vrstu suda. ***Sudski postupci obuhvaćeni ovom Direktivom odnose se na sve postupke pred sudom u građanskim stvarima, uključujući zahtjeve u ubrzanim postupcima, kao što su sudske zabrane. Uključuju i*** građanske zahtjeve podnesene u kaznenim postupcima ***jer su to u biti građanski, a ne*** |

| | |
|---|---|
| | ***kazneni zahtjevi***. ***Uključuju*** i privremene mjere i mjere predostrožnosti, mjere za suzbijanje ili druge posebne vrste pravnih lijekova dostupnih u okviru drugih instrumenata. |

**Amandman 22**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 16.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (16) Javno sudjelovanje treba značiti svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa, kao što su stvaranje, izlaganje, oglašavanje ili drugo promicanje ***novinarskih***, političkih, znanstvenih, akademskih, umjetničkih, kritičkih ili satiričnih komunikacija, publikacija ili djela te sve pripremne aktivnosti izravno povezane s njima. Može uključivati i aktivnosti povezane s ostvarivanjem prava na slobodu udruživanja i mirnog okupljanja, kao što su organiziranje aktivnosti lobiranja, demonstracija i prosvjeda ili sudjelovanja u njima ili aktivnosti koje proizlaze iz ostvarivanja prava na dobru upravu i prava na djelotvoran pravni lijek, kao što su podnošenje pritužbi, predstavki, upravnih i sudskih zahtjeva te sudjelovanje u javnim saslušanjima. ***Javno sudjelovanje trebalo bi uključivati i pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti koje su izravno i po naravi povezane s predmetnom izjavom ili aktivnošću te čiji je cilj suzbijanje javnog sudjelovanja. Osim toga, može se odnositi i na druge aktivnosti čiji je cilj informiranje ili utjecaj na javno mnijenje ili daljnje djelovanje javnosti, uključujući aktivnosti privatnog ili javnog subjekta u vezi s pitanjem od javnog interesa, kao što je organiziranje istraživanja, anketa, kampanja ili bilo kojeg drugog zajedničkog djelovanja ili sudjelovanje u*** | (16) Javno sudjelovanje treba značiti svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila ***temeljna i ljudska prava i slobode kao što je*** pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa, kao što su stvaranje, izlaganje, oglašavanje ili drugo promicanje ***novinarskog sadržaja***, ***vijesti i aktualnih pitanja te*** političkih, znanstvenih, akademskih, umjetničkih, kritičkih ili satiričnih komunikacija, publikacija ili djela te sve pripremne aktivnosti izravno povezane s njima. ***Budući javni interes odnosi se na činjenicu da predmet možda još nije od javnog interesa, ali može postati od javnog interesa kada javnost sazna za njega, primjerice nakon objave ili pojedinačne pritužbe. Javno sudjelovanje*** može uključivati i aktivnosti povezane s ostvarivanjem ***akademske i umjetničke slobode te*** prava na slobodu udruživanja i mirnog okupljanja, kao što su organiziranje aktivnosti lobiranja, demonstracija i prosvjeda ili sudjelovanja u njima ili aktivnosti koje proizlaze iz ostvarivanja prava na dobru upravu i prava na djelotvoran pravni lijek, kao što su podnošenje pritužbi, predstavki, upravnih i sudskih zahtjeva te sudjelovanje u javnim saslušanjima. |

***njima.***

**Amandman 23**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 16.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(16a) Javno sudjelovanje trebalo bi uključivati i pripremne, potporne i pomoćne aktivnosti koje su izravno i po naravi povezane s predmetnom izjavom ili aktivnošću. Takve bi se aktivnosti trebale izravno odnositi na određeni čin javnog sudjelovanja, uključujući one koji se temelje na ugovornoj vezi između osobe koja je uključena u javno sudjelovanje i osobe koja obavlja pripremnu, potpornu ili pomoćnu aktivnost. Osim toga, javno sudjelovanje može se odnositi i na druge aktivnosti čiji je cilj informiranje ili utjecanje na javno mnijenje ili poticanje daljnjeg djelovanja javnosti, uključujući aktivnosti privatnog ili javnog subjekta u vezi s pitanjem od javnog interesa, kao što je organiziranje istraživanja, anketa, kampanja ili bilo kojeg drugog zajedničkog djelovanja ili sudjelovanje u njima. Podnošenje tužbi ne protiv osoba uključenih u javno sudjelovanje, nego protiv medijske organizacije, kao što je internetska platforma na kojoj se objavljuje njihov rad ili protiv poduzeća koje tiska tekst ili trgovine koja ga prodaje, može biti učinkovit način ušutkavanja javnog sudjelovanja jer se bez takvih usluga mišljenja ne mogu objaviti i stoga ne mogu ni utjecati na javnu raspravu.*** |

**Amandman 24**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 17.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (17) Javno sudjelovanje ne bi se trebalo odnositi na komercijalno oglašavanje i marketinške aktivnosti***, koji se najčešće ne provode u svrhu ostvarivanja prava na slobodu izražavanja i informiranja***. | (17) Javno sudjelovanje ne bi se trebalo odnositi na komercijalno oglašavanje i marketinške aktivnosti. |

**Amandman 25**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 18.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (18) Pojam pitanja od javnog interesa trebao bi obuhvaćati i kvalitetu, sigurnost ili druge relevantne aspekte robe, proizvoda ili usluga ako su ta pitanja relevantna za javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klimu ili ostvarivanje temeljnih prava. Isključivo pojedinačni spor između potrošača i proizvođača ili pružatelja usluga povezan s robom, proizvodom ili uslugom trebao bi biti obuhvaćen samo ako predmet ima element od javnog interesa, na primjer ako je riječ o proizvodu ili usluzi koji nisu u skladu sa standardima zaštite okoliša ili sigurnosti. | (18) Pojam pitanja od javnog interesa trebao bi obuhvaćati i kvalitetu, sigurnost ili druge relevantne aspekte robe, proizvoda ili usluga***, uključujući uvjete pod kojima se proizvode ili pružaju,*** ako su ta pitanja relevantna za javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klimu***, vladavinu prava*** ili ostvarivanje temeljnih prava***, uključujući radnička prava, slobodu i pluralizam medija, nediskriminaciju, rodnu ravnopravnost i zaštitu od rodno uvjetovanog nasilja***. Isključivo pojedinačni spor između potrošača i proizvođača ili pružatelja usluga povezan s robom, proizvodom ili uslugom trebao bi biti obuhvaćen samo ako predmet ima element od javnog interesa, na primjer ako je riječ o proizvodu ili usluzi koji nisu u skladu sa standardima zaštite okoliša ili sigurnosti***, radničkim pravima, pravima potrošača ili ljudskim pravima, uključujući načelo nediskriminacije***. |

**Amandman 26**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 19.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(19a) Optužbe za korupciju, prijevaru, pranje novca, pronevjeru, iznudu, prisilu,*** |

***seksualno uznemiravanje i rodno uvjetovano nasilje ili druge oblike zastrašivanja i kriminala, uključujući kaznena djela protiv okoliša, također su pitanja od javnog interesa. Aktivnosti usmjerene na zaštitu vrijednosti sadržanih u članku 2. UEU-a, na pružanje ili olakšavanje javnog pristupa informacijama s ciljem borbe protiv dezinformacija, kao i znanstvene i istraživačke aktivnosti, također se smatraju pitanjima od javnog interesa.***

**Amandman 27**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 20.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (20) Zlonamjerni sudski postupci obično uključuju procesne taktike koje se primjenjuju u zloj vjeri, kao što su odgađanje postupaka, stvaranje nerazmjernih troškova za tuženika u postupku ili biranje najpovoljnijeg suda. Tužitelj te taktike primjenjuje za druge svrhe, a ne da bi ostvario pristup pravosuđu. Takve se taktike često, iako ne uvijek, kombiniraju s različitim oblicima zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnji. | (20) ***Glavna je svrha zlonamjernih sudskih postupaka spriječiti, ograničiti ili kazniti javno sudjelovanje ili im je cilj postići odvraćajući učinak na javno sudjelovanje u predmetnom pitanju; stoga predstavljaju zlouporabu materijalnog ili postupovnog prava. U općim načelima prava navodi se da se prava ne smiju ostvarivati zloupotrebom kako je utvrđeno u članku 54. Povelje i članku 17. Europske konvencije o ljudskim pravima. Zlonamjernu narav sudskog postupka treba utvrditi na temelju ukupnih okolnosti tužbe.*** Zlonamjerni sudski postupci obično uključuju procesne taktike koje se primjenjuju u zloj vjeri, kao što su ***pretjerani ili prekomjerni odštetni zahtjevi, zahtijevanje neproporcionalnih prethodnih mjera ograničavanja,*** odgađanje postupaka, ***pokretanje višestrukih postupaka u vezi sa sličnim predmetima,*** stvaranje nerazmjernih troškova za tuženika u postupku ili biranje najpovoljnijeg suda. ***Pri utvrđivanju je li tužba zlonamjerna trebalo bi uzeti u obzir i prijašnje ponašanje tužitelja, a posebno eventualnu povijest pravnog zastrašivanja. Prethodno rano odbacivanje sličnog zahtjeva kao*** |

| | |
|---|---|
| | ***zlonamjernog trebalo bi biti prima facie pokazatelj zle namjere.*** Tužitelj te taktike primjenjuje za druge svrhe, a ne da bi ostvario pristup pravosuđu ***radi stvarnog pozivanja na pravo ili obranu ili izvršavanje prava, što dovodi do zlouporabe materijalnog ili postupovnog prava***. Takve se taktike često, iako ne uvijek, kombiniraju s različitim oblicima zastrašivanja, uznemiravanja ili prijetnji***, kao što je prijetnja SLAPP-om. U slučaju smrti optuženika takve bi se zlonamjerne tužbe mogle nastaviti čak i protiv njegovih nasljednika.*** |

**Amandman 28**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 20.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(20a) U česta obilježja strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja ubraja se i iskorištavanje prevlasti tužitelja u smislu gospodarske moći, pravnih resursa ili političkog utjecaja kako bi se ograničilo javno sudjelovanje tuženika. To dovodi do neravnoteže moći koja je posebno zabrinjavajuća ako se zlonamjerne tužbe financiraju izravno ili neizravno iz državnih proračuna te ako se kombiniraju s drugim neizravnim i izravnim državnim mjerama protiv neovisnih medijskih kuća, neovisnog novinarstva i civilnog društva. Takva neravnoteža moći može biti odsutna u nekim slučajevima koji ispunjavaju druge kriterije strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja.*** |

**Amandman 29**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 23.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (23) Tuženici bi trebali moći zatražiti | (23) Tuženici bi trebali moći zatražiti |

| | |
|---|---|
| sljedeća postupovna jamstva: zahtjev za osiguranje za pokrivanje troškova postupka ili troškova postupka i naknade štete, zahtjev za rano odbacivanje ***očito neosnovanog*** sudskog postupka, zahtjev za pravne lijekove protiv zlonamjernih sudskih postupaka (naknada troškova postupka, naknada štete i novčane kazne) ili sve u isto vrijeme. | sljedeća postupovna jamstva: zahtjev za osiguranje za pokrivanje troškova postupka ili troškova postupka i naknade štete, zahtjev za rano odbacivanje ***zlonamjernog*** sudskog postupka, zahtjev za pravne lijekove protiv zlonamjernih sudskih postupaka (naknada troškova postupka, naknada štete i novčane kazne) ili sve u isto vrijeme. ***Sudski postupci pokrenuti protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog javnog sudjelovanja trebali bi se rješavati brzo i učinkovito, uzimajući u obzir okolnosti predmeta, pravo na djelotvoran pravni lijek i pravo na pošteno suđenje.*** |

**Amandman 30**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 23.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(23a) Svaka fizička ili pravna osoba koji štiti ili promiče prava osoba uključenih u javno sudjelovanje ili koji na neki drugi način ima interes u obrani aktivnosti javnog sudjelovanja na koju je usmjeren SLAPP trebala bi biti u mogućnosti sudjelovati u tom postupku ili dostaviti informacije, ili kako bi pružila potporu tuženiku ili u njegovo ime, uz njegovo odobrenje. Takva mogućnost pravnog zastupanja ne bi trebala dovoditi u pitanje pravo i nadležnosti sindikata i predstavnika radnika da se uključe u pravosudne postupke u ime radnika ili kako bi ih podržali, u skladu s drugim pravilima Unije i nacionalnim pravilima.*** |

**Amandman 31**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 25.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(25a) Postupci protiv javnog sudjelovanja izlažu osobe protiv kojih su*** |

| | |
|---|---|
| | ***pokrenuti velikoj financijskoj i psihološkoj šteti, a istodobno ih i suočavaju s potrebom da utvrde činjenice koje je često teško dokazati, kao što je zlonamjerna narav sudskog postupka. U takvim situacijama tuženici bi trebali imati pravo na potporu potrebnu za iznošenje svoje argumentacije, podložno njihovu prethodnom odobrenju. To među ostalim uključuje potporu i pružanje informacija. Tuženik bi trebao imati pravo tražiti takvu potporu od svake fizičke ili pravne osobe koja ima legitiman interes ili stručnost u zaštiti ili promicanju prava osoba uključenih u javno sudjelovanje. To među ostalim obuhvaća novinare i članove akademske zajednice, kao i nevladine organizacije, sindikalna tijela i agencije, međunarodne organizacije i njihova tijela, strukovne udruge i udruge predstavnika, sindikate i druga kolektivna tijela koja djeluju u interesu tuženika ili s posebnim znanjem o tužitelju, posebno o njihovu djelovanju protiv javnog sudjelovanja.*** |

**Amandman 32**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 30.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (30) Ako tuženik podnese zahtjev za rano odbacivanje, tužitelj u glavnom postupku trebao bi u ubrzanom postupku dokazati da tužba nije ***očito neosnovana***. To nije ograničenje pristupa pravosuđu s obzirom na to da tužitelj snosi teret dokazivanja povezan s tim zahtjevom u glavnom postupku i da ***samo*** treba ***zadovoljiti znatno niži prag dokazivanja*** da tužbeni zahtjev nije ***očito neosnovan*** kako bi ***izbjegao*** rano odbacivanje tužbenog zahtjeva. | (30) Ako tuženik podnese zahtjev za rano odbacivanje, tužitelj u glavnom postupku trebao bi u ubrzanom postupku dokazati da tužba nije ***zlonamjerna***. To nije ograničenje pristupa pravosuđu s obzirom na to da tužitelj snosi teret dokazivanja povezan s tim zahtjevom u glavnom postupku i da treba ***utvrditi*** da tužbeni zahtjev nije ***zlonamjeran*** kako bi ***se izbjeglo*** rano odbacivanje tužbenog zahtjeva***, kao i da bi, pri podnošenju zahtjeva za odbacivanje, tuženik trebao sudu dostaviti dokaze o elementima koji upućuju na zlu namjeru***. |

**Amandman 33**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 30.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(30a) Prijevremeno odbacivanje potpuno ili djelomično neutemeljenih zahtjeva ne predstavlja neopravdano kršenje prava na pristup pravosuđu. U skladu s ovom Direktivom, države članice trebale bi ovlastiti svoje sudove i sudove za donošenje ranih odluka o odbacivanju, ali takve bi odluke trebao donijeti sudac za svaki pojedini slučaj, za zahtjeve u kojima cilj tužitelja nije stvarno pozivanje na pravo, obrana ili izvršavanje prava. Osim toga, tužitelji bi uvijek trebali imati pravo podnijeti žalbu na ranu odluku o odbacivanju.*** |

**Amandman 34**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 34.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(34a) Odredbe i zaštitne mjere ove Direktive primjenjuju se, u skladu s tumačenjem načela „tempus regit actum”[1a] od strane Suda Europske unije, na sve tekuće sudske postupke protiv javnog sudjelovanja na dan stupanja na snagu nacionalnog zakona kojim se provodi Direktiva i nakon toga.*** |
| | ***----------*** |
| | ***[1a] Predmet br. C-610/10, Europska Komisija / Kraljevina Španjolska*** |

**Amandman 35**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 35.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
| --- | --- |
| | ***(35a) Ovom se Direktivom ne bi trebala dovesti u pitanje postojeća prava na pravno zastupanje i intervenciju zajamčena drugim pravom Unije ili nacionalnim pravom.*** |

**Amandman 36**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 36.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
| --- | --- |
| (36) Ovom se Direktivom dopunjuje preporuka Komisije o zaštiti novinara i boraca za ljudska prava uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih sudskih postupaka ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”). Ta je preporuka upućena državama članicama i njome se pruža sveobuhvatan skup mjera, uključujući osposobljavanje, informiranje, potporu osobama na koje su usmjereni zlonamjerni sudski postupci te prikupljanje podataka, izvješćivanje i praćenje sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. | (36) Ovom se Direktivom dopunjuje preporuka Komisije o zaštiti novinara i boraca za ljudska prava uključenih u javno sudjelovanje od očito neosnovanih sudskih postupaka ili zlonamjernih sudskih postupaka („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”). Ta je preporuka upućena državama članicama i njome se pruža sveobuhvatan skup mjera, uključujući osposobljavanje, informiranje, potporu osobama na koje su usmjereni zlonamjerni sudski postupci te prikupljanje podataka, izvješćivanje i praćenje sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. ***Pri prenošenju ove Direktive države članice također bi trebale osigurati provedbu preporuke Komisije. U tom bi pogledu države članice trebale posebnu pozornost posvetiti provedbi preporuka Komisije, osobito u vezi s uključivanjem zaštitnih mjera sličnih onima utvrđenim trenutačnom Direktivom za domaće slučajeve koji nisu obuhvaćeni područjem primjene Direktive, te s pružanjem troškovno prihvatljive i lako dostupne pravne pomoći tuženicima, i osigurati uključivanje ciljanih odredaba u tu svrhu u svoje prenesene nacionalne zakone.*** |

**Amandman 37**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 36.a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(36a) Ovom se Direktivom osiguravaju potpora i preventivne mjere, uključujući uspostavu nacionalnih fondova od strane država članica, kojima upravlja neovisno tijelo kao što su organizacije civilnog društva uz potporu Komisije, mehanizme nefinancijske potpore kao što su pružanje pravne pomoći i psihološke potpore, kao i mjere osposobljavanja, senzibilizacije i prikupljanja podataka. Njome se također nastoji osigurati prikupljanje podataka utvrđivanjem zajedničkih kriterija na razini EU-a. Nacionalne kontaktne točke, koje koordinira Komisija i kojima upravljaju neovisne organizacije civilnog društva koje upravljaju fondovima Unije, trebale bi se uspostaviti za prikupljanje i razmjenu informacija o organizacijama koje pružaju smjernice i potporu osobama koje su mete zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Takve organizacije mogle bi uključivati udruženja pravnih stručnjaka, vijeća za medije i tisak, krovna udruženja boraca za ljudska prava, udruženja na razini Unije i nacionalnoj razini, odvjetnička društva koja pro bono brane osobe koje su mete zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja, pravne klinike sveučilišta i druge nevladine organizacije.*** |

**Amandman 38**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 36.b (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(36b) Cilj ove Direktive nije rješavanje svih strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja koje se podižu protiv osoba uključenih u javno sudjelovanje. U budućnosti bi posebnu pozornost trebalo*** |

***posvetiti zlouporabi sustava kaznenog prava, kao i sustava upravnog prava. Konkretno, kazneno djelo klevete bilo je izloženo posebnom riziku da ga se zloupotrijebi kao osnova za podizanje strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja. Komisija i države članice trebale bi raditi na rješenjima za uklanjanje tih rizika.***

**Amandman 39**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 36.c (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(36c) Osposobljavanjem novinara, drugih medijskih djelatnika i boraca za ljudska prava trebale bi se ojačati njihove sposobnosti rješavanja problema zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Naglasak bi se trebao staviti na prepoznavanje takvih sudskih postupaka, način na koji se njima upravlja te informiranje o njihovim pravima i obvezama kako bi mogli poduzeti potrebne korake za zaštitu od takvih postupaka. Trebalo bi osigurati i osposobljavanje pravnih stručnjaka kako bi se povećala svijest o zlonamjernim sudskim postupcima i kako bi ih se moglo otkriti u vrlo ranoj fazi.*** |

**Amandman 40**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 36.d (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(36d) Države članice trebale bi uspostaviti namjenske nacionalne fondove kojima bi upravljalo neovisno tijelo uz potporu Komisije, kao što su organizacije civilnog društva, kako bi se žrtvama zlonamjernih sudskih postupaka pružila potpora i naknada. Nacionali fondovi trebali bi se djelomično financirati*** |

***novčanim kaznama. Resurse osigurane iz nacionalnih fondova trebalo bi raspodijeliti i organizacijama koje pružaju smjernice i potporu metama strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja kako bi se osiguralo da takve organizacije raspolažu dostatnim resursima za primjereno obavljanje svojih zadaća.***

**Amandman 41**
**Prijedlog direktive**
**Uvodna izjava 3.e (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(36e) Prikupljanje podataka ključno je za dokumentiranje slučajeva zlonamjernih sudskih postupaka i pronalaženje rješenja za njihovo sprečavanje. Ovom bi se Direktivom trebali utvrditi zajednički kriteriji za standardizaciju postupaka prikupljanja podataka u državama članicama i osigurati prikupljanje usporedivih podataka. Takvi bi podaci trebali uključivati:*** |
| | ***(i) broj zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja pokrenutih u relevantnoj godini;*** |
| | ***(ii) broj zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja koji su rano odbačeni zbog oslanjanja na potpuno ili djelomično neosnovane zahtjeve u relevantnoj godini počevši od 2022., odbačene i na temelju merituma i zbog postupovnih razloga;*** |
| | ***(iii) broj sudskog postupka, klasificiran prema tipu tuženika (npr. novinar, borac za ljudska prava, medijska kuća);*** |
| | ***(iv) broj sudskog postupka, klasificiran prema tipu tužitelja (npr. političar, privatna osoba, poduzeće, je li tužitelj strani subjekt);*** |
| | ***(v) podatke o radnjama javnog sudjelovanja zbog kojih su pokrenuti*** |

| | |
|---|---|
| | ***sudski postupci;*** |
| | ***(vi) procijenjeni iznos početne odštete koju su zatražili tužitelji;*** |
| | ***(vii) opis različitih pravnih osnova kojima se služe tužitelji i povezane podatke;*** |
| | ***(viii) podatke o trajanju postupka, uključujući sve stupnjeve nadležnosti;*** |
| | ***(ix) podatke o prekograničnim elementima;*** |
| | ***(x) ako su dostupni, druge podatke, uključujući one o troškovima sudskih postupaka i, kad je to relevantno i primjereno, relevantne podatke o povijesnoj pozadini predmeta;*** |
| | ***(xi) vrstu zahtjeva izdanog na temelju ove Direktive i priloženu Preporuku.*** |

**Amandman 42**
**Prijedlog direktive**
**Članak 1. – stavak 1.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| Ovom su Direktivom predviđene mjere zaštite od ***očito neosnovanih*** ili ***zlonamjernih*** sudskih postupaka u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama protiv fizičkih ***i*** pravnih osoba, ***posebno novinara*** i ***boraca*** za ljudska prava jer su uključeni u javno sudjelovanje. | Ovom su Direktivom predviđene ***postupovne i pravne*** mjere zaštite od ***zlonamjernih sudskih postupaka*** ili ***prijetnji o pokretanju*** sudskih postupaka u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama ***koji se pokreću izravno ili neizravno*** protiv fizičkih ***ili*** pravnih osoba, ***kao što su novinari, medijske kuće*** i ***borci za prava, osobito borci*** za ljudska prava***, zaštitu okoliša, prava žena i LGBTIQ+ osoba, kao i organizacije civilnog društva, nevladine organizacije, aktivisti, sindikati, umjetnici, istraživači, članovi akademske zajednice, blogeri, zviždači i politička oporba,*** jer su uključeni u javno sudjelovanje***, među ostalim na internetu***. |

**Amandman 43**
**Prijedlog direktive**
**Članak 1. – stavak 1.a (novi)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(1a) Ovom se Direktivom utvrđuju minimalni standardi zaštite fizičkih i pravnih osoba koje su uključene u javno sudjelovanje u području građanskih sudskih postupaka. Provedba ove Direktive ni u kojem slučaju ne predstavlja osnovu za smanjenje razine zaštitnih mjera koje države članice već pružaju u područjima obuhvaćenima ovom Direktivom.*** |

**Amandman 44**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 1.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| 1. „javno sudjelovanje” znači svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa ***te pripremne***, ***potporne*** i ***pomoćne aktivnosti izravno povezane s njima***. To uključuje pritužbe, predstavke, ***upravne*** ili ***sudske zahtjeve*** i sudjelovanje na javnim ***saslušanjima***; | 1. „javno sudjelovanje” znači svaka izjava ili aktivnost koju je fizička ili pravna osoba izrazila ili izvršila i time ostvarila ***temeljno pravo i slobodu kao što je*** pravo na slobodu izražavanja i informiranja o pitanju od javnog interesa***, sloboda udruživanja i okupljanja, sloboda medija, akademska i umjetnička sloboda, sloboda znanosti i kulture***, ***pravo na kolektivno pregovaranje*** i ***djelovanje, pravo na učinkovit pravni lijek i pravo na dobru upravu***. To uključuje ***sve aktivnosti bez obzira na prirodu, medij ili oblik, koje služe za provedbu javnog nadzora, otkrivanje, širenje ili promicanje informacija za javnost, kao što su*** pritužbe, predstavke, ***upravni*** ili ***sudski zahtjevi*** i sudjelovanje ***u javnim saslušanjima, kao i svi oblici stvaranja, izlaganja, oglašavanja ili drugog promicanja novinarskih, političkih, znanstvenih, akademskih, umjetničkih, kritičkih ili satiričnih komunikacija, publikacija ili djela. Osim toga, uključuje i sve potporne ili pripremne aktivnosti povezane s njima, posebice rad medijskih organizacija, kao što je potpora koju pružaju fizičke ili pravne osobe*** na |

| | |
|---|---|
| | ***profesionalnoj ili privatnoj osnovi u svrhe izravno povezane s*** javnim ***sudjelovanjem kad je riječ o pitanju od javnog interesa***; |

**Amandman 45**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka a**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (a) javno zdravlje, sigurnost, okoliš, klima ili ostvarivanje temeljnih prava; | (a) javno zdravlje, sigurnost, ***sloboda i pluralizam medija,*** okoliš, klima ili ostvarivanje temeljnih ***i ljudskih prava, uključujući radnička*** prava***, nediskriminaciju, rodnu ravnopravnost i zaštitu od rodno uvjetovanog nasilja***; |

**Amandman 46**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka c**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (c) pitanja koja razmatra ili preispituje zakonodavno, izvršno ili pravosudno tijelo ili bilo koji drugi službeni javni postupak; | (c) pitanja koja razmatra ili preispituje ***javnost ili*** zakonodavno, izvršno ili pravosudno tijelo ili bilo koji drugi službeni javni postupak***, kao i djelovanje ili izostanak djelovanja javnih tijela***; |

**Amandman 47**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka d**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (d) navodi o korupciji, ***prevari*** ili ***kriminalitetu***; | (d) navodi o korupciji, ***prijevari, pronevjeri, pranju novca, iznuđivanju, prisili, seksualnom uznemiravanju i rodno uvjetovanom nasilju*** ili ***drugim oblicima zastrašivanja ili drugim oblicima kaznenog djela ili upravnog prekršaja, uključujući ekološki kriminal***; |

**Amandman 48**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka e**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (e) aktivnosti čiji je cilj ***borba protiv širenja*** dezinformacija; | (e) aktivnosti čiji je cilj ***zaštita vrijednosti sadržanih u članku 2. UEU-a i načela neuplitanja u demokratske procese te pružanje ili olakšavanje javnog pristupa informacijama u cilju borbe protiv*** dezinformacija; |

**Amandman 49**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka ea (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(ea) akademske, znanstvene i istraživačke aktivnosti;*** |

**Amandman 50**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 2. – podtočka eb (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(eb) umjetničke aktivnosti;*** |

**Amandman 51**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – uvodni dio**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| 3. „zlonamjerni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja” znači sudski postupci pokrenuti u vezi s javnim sudjelovanjem koji ***su potpuno*** ili ***djelomično neosnovani*** i čija je glavna svrha spriječiti, ograničiti ili kazniti javno sudjelovanje. Naznake takve svrhe mogu biti: | 3. „zlonamjerni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja” znači sudski postupci pokrenuti u vezi s javnim sudjelovanjem koji ***služe sudskim postupcima u svrhe koje ne predstavljaju stvarno pozivanje na pravo ili obranu*** ili ***ostvarivanje prava*** i čija je glavna svrha spriječiti, ograničiti ili kazniti javno sudjelovanje. Naznake takve svrhe mogu biti: |

**Amandman 52**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka -a (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(- a) u kojoj je mjeri zahtjev očito neosnovan;*** |

**Amandman 53**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka b**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| ***(b) postojanje više postupaka povezanih sa sličnim pitanjima koje je pokrenuo tužitelj ili povezani subjekti;*** | ***Briše se.*** |

**Amandman 54**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka ca (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(ca) upotreba sudskih taktika kojima se tuženiku nameću nerazumni troškovi, među ostalim u pogledu odabira nadležnosti ili podnošenja zahtjeva kojima se odugovlači postupak;*** |

**Amandman 55**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka cb (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(cb) iskorištavanje prevlasti u smislu gospodarske moći, pravnih sredstava ili političkog ili društvenog utjecaja kako bi se ograničilo tuženikovo sudjelovanje u javnosti, što dovodi do neravnoteže moći između dviju stranaka;*** |

**Amandman 56**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. – stavak 1. – točka 3. – podtočka cc (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(cc) postojanje više tekućih ili prethodnih postupaka povezanih sa sličnim pitanjima o javnom sudjelovanju koje je pokrenuo tužitelj ili povezani subjekti;*** |

**Amandman 57**
**Prijedlog direktive**
**Članak 3. stavak 1. točka 3. točka cb (nova)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***(cd) prethodno rano odbacivanje sličnog zahtjeva kao zlonamjernog.*** |

**Amandman 58**
**Prijedlog direktive**
**Članak 5. – stavak 1. – točka b**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| (b) rano odbacivanje ***očito neosnovanih*** sudskih postupaka u skladu s poglavljem III.; | (b) rano odbacivanje ***zlonamjernih*** sudskih postupaka u skladu s poglavljem III.; |

**Amandman 59**
**Prijedlog direktive**
**Članak 5. – stavak 3.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| 3. Države članice ***mogu predvidjeti*** da sud pred kojim se vodi postupak može provesti mjere o postupovnim jamstvima u skladu s poglavljima III. i IV. po službenoj dužnosti. | 3. Države članice ***predviđaju*** da sud pred kojim se vodi postupak može provesti mjere o postupovnim jamstvima u skladu s poglavljima III. i IV. po službenoj dužnosti. ***Države članice osiguravaju da sud pred kojim se vodi postupak po*** |

| | |
|---|---|
| | ***službenoj dužnosti poduzima mjere u skladu s člancima 8., 14. i 15.*** |

**Amandman 60**
**Prijedlog direktive**
**Članak 5. – stavak 3.a (novi)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***3a. Države članice osiguravaju da se sudski postupci pokrenuti protiv fizičkih ili pravnih osoba zbog javnog sudjelovanja rješavaju brzo i učinkovito, uzimajući u obzir okolnosti predmeta, pravo na djelotvoran pravni lijek i pravo na pošteno suđenje.*** |

**Amandman 61**
**Prijedlog direktive**
**Članak 7. – naslov**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| Intervencija treće strane | Intervencija treće strane ***kao potpora tuženiku*** |

**Amandman 62**
**Prijedlog direktive**
**Članak 7. – stavak 1.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja može prihvatiti sudjelovanje nevladinih organizacija ***koje štite*** ili ***promiču prava osoba uključenih*** u ***javno sudjelovanje u tim sudskim postupcima***, ili ***kao*** potpore tuženiku ili ***kao izvora informacija***. | Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da sud pred kojim se vodi postupak protiv javnog sudjelovanja može prihvatiti sudjelovanje ***Agencije Europske unije za temeljna prava, međunarodnih organizacija i njihovih tijela, kao što je Vijeće Europe, te*** nevladinih organizacija ***ili kolektivnih tijela kao što su sindikati*** ili ***strukovne organizacije, mogu sudjelovati*** u ***tim postupcima ili dostaviti informacije u okviru njih***, ili ***u vidu*** potpore tuženiku ili ***u njegovo ime uz njegovo odobrenje***. |

**Amandman 63**
**Prijedlog direktive**
**Članak 7.a (novi)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***Članak 7.a*** |
| | ***Zastupanje od trećih strana*** |
| | ***Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da u svakom postupku obuhvaćenom ovom Direktivom tuženik ima pravo da tijelo, organizacija ili udruženje djeluje u njegovo ime, podložno njegovu zahtjevu.*** |

**Amandman 64**
**Prijedlog direktive**
**Poglavlje III. – naslov**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| Rano odbacivanje ***očito neosnovanih*** sudskih postupaka | Rano odbacivanje ***zlonamjernih*** sudskih postupaka ***protiv javnog sudjelovanja*** |

**Amandman 65**
**Prijedlog direktive**
**Članak 9. – stavak 1.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| 1. Države članice ovlašćuju sudove da donesu ranu odluku o odbacivanju, u cijelosti ili djelomično, sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja ***kao očito neosnovanih***. | 1. Države članice ovlašćuju sudove da donesu ranu odluku o odbacivanju, u cijelosti ili djelomično, ***zlonamjernih*** sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja ***definiranih u članku 3. stavku 3***. |

**Amandman 66**
**Prijedlog direktive**
**Članak 9. – stavak 2.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| 2. ***Države članice mogu utvrditi*** | 2. ***Tuženik u bilo kojoj fazi postupka*** |

| | |
|---|---|
| ***rokove*** za ***ostvarivanje*** prava ***na podnošenje zahtjeva za rano odbacivanje. Rokovi trebaju biti razmjerni kako*** ostvarivanje prava ***ne bi bilo nemoguće ili pretjerano teško***. | ***može podnijeti zahtjev za odbacivanje; ako je nacionalnim sustavima građanskog postupovnog*** prava ***predviđena zasebna faza dopuštenosti, države članice mogu utvrditi rokove za*** ostvarivanje prava ***na podnošenje zahtjeva za odbacivanje u toj fazi postupka***. |

**Amandman 67**
**Prijedlog direktive**
**Članak 12. – stavak 1.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| Države članice osiguravaju da u slučajevima u kojima tuženik zatraži rano odbacivanje tužitelj treba dokazati da tužbeni zahtjev nije ***očito neosnovan***. | Države članice osiguravaju da u slučajevima u kojima tuženik zatraži rano odbacivanje tužitelj treba dokazati da tužbeni zahtjev nije ***zlonamjeran, kako je definirano u članku 3***. ***stavku 3.;*** |

**Amandman 68**
**Prijedlog direktive**
**Poglavlje V.a (novo)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***Poglavlje V.a*** |
| | ***MJERE POTPORE*** |
| | ***Članak 18.a*** |
| | ***Nacionalni fond*** |
| | ***1. Države članice uz potporu Komisije uspostavljaju nacionalni fond za naknadu svim fizičkim ili pravnim osobama koje su pretrpjele štetu zbog zlonamjernog sudskog postupka protiv javnog sudjelovanja koja nije pokrivena već postojećim nacionalnim programima za naknadu štete žrtvama i za potporu organizacijama koje pružaju savjete i potporu metama zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.*** |
| | ***2. Nacionalni fondovi djelomično se financiraju novčanim kaznama predviđenima u članku 16. ove Direktive.*** |

***Države članice odlučuju o iznosu kazni koje treba dodijeliti iz nacionalnih fondova.***

***Članak 18.b***

***Mehanizmi nefinancijske potpore***

***1. Države članice osiguravaju da se nefinancijski mehanizmi potpore pružaju osobama koje su uključene u javno sudjelovanje. Takve mjere uključuju pružanje pravne pomoći i psihološke potpore, kao i informacije o organizacijama koje pružaju smjernice i potporu metama zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja. Potpora i pomoć moraju biti dostupne i besplatne.***

***2. Države članice uspostavljaju kontaktnu točku kojom upravlja neovisna organizacija civilnog društva za prikupljanje i razmjenu informacija o organizacijama koje pružaju smjernice i potporu osobama koje su mete zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.***

***3. Države članice olakšavaju razmjenu informacija i najboljih primjera iz prakse među organizacijama koje pružaju smjernice i potporu osobama koje su mete zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja.***

**Amandman 69**
**Prijedlog direktive**
**Poglavlje V.b (novo)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***Poglavlje V.b*** |
| | ***PREVENTIVNE MJERE*** |
| | ***Članak 18.c*** |
| | ***Osposobljavanje*** |
| | ***1. Uz dužno poštovanje neovisnosti pravosuđa, neovisnosti pravne struke i razlika u organizaciji pravosuđa diljem*** |

***Unije, države članice podupiru mogućnosti osposobljavanja za pravne stručnjake, kao što su pravosudno i sudsko osoblje na svim razinama sudova, kvalificirane odvjetnike, kao i za potencijalne mete takvih sudskih postupaka kako bi se povećala svijest o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja i postupovnim zaštitnim mjerama protiv njih predviđenima ovom Direktivom, kao i svijest o potrebama fizičkih ili pravnih osoba koje su uključene u javno sudjelovanje.***

***2. Države članice osiguravaju da se mogućnosti osposobljavanja prošire na pojedince i organizacije koji sudjeluju u javnom sudjelovanju kako bi im se pružilo specifično znanje potrebno za prepoznavanje zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja i pružanja odgovora na njih. Države članice osiguravaju da su zlonamjerni sudski postupci protiv javnog sudjelovanja posebno uključeni u pravne i novinarske kurikulume.***

***3. Države članice primaju potporu Komisije u olakšavanju osposobljavanja i razmjene praksi kako bi se u mjeri u kojoj je to moguće osigurali zajednički ciljevi i metodologija na razini EU-a. U tom bi pogledu trebale osigurati sudjelovanje pravnih stručnjaka i njihovih strukovnih udruženja.***

***Članak 18.d***

***Podizanje razine osviještenosti***

***1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, kao što su informativne kampanje i kampanje za podizanje svijesti usmjerene na sve relevantne dionike iz javnog i privatnog sektora te istraživački i obrazovni programi, kako bi se poticalo znanje o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja i postupovnim zaštitnim mjerama utvrđenima u ovoj Direktivi, kako bi se podigla javna svijest i ozbiljno smanjio rizik ili opasnost od takvih tužbi.***

***Kad je to primjereno, države članice djeluju u suradnji sa svim relevantnim dionicima.***

***2. Države članice pružaju potporu i informacije o aktivnostima podizanja svijesti o postojećim strukturama potpore na razini EU-a i na nacionalnoj razini, uključujući upućivanje na nacionalne kontaktne točke koje prikupljaju i razmjenjuju informacije o dostupnim resursima, među ostalim o pravnoj pomoći i dostupnim pravnim načinima obrane.***

***Članak 18.e***

***Prikupljanje podataka***

***1. Uzimajući u obzir svoje institucijske odredbe o pravosudnoj statistici, države članice prikupljaju i objedinjuju podatke o zlonamjernim sudskim postupcima protiv javnog sudjelovanja koji su pokrenuti u njihovoj nadležnosti povjeriti jednom ili više tijela uz puno poštovanje zahtjeva za zaštitu podataka.***

***2. Za potrebe stavka 1. ovog članka države članice uspostavljaju registar sudskih odluka koje se odnose na pitanja uređena ovom Direktivom i priloženom Preporukom. Takav registar mora biti besplatno dostupan javnosti na mjestu korištenja i u skladu je s pravilima Unije i nacionalnim pravilima o zaštiti osobnih podataka.***

**Amandman 70**
**Prijedlog direktive**
**Članak 19.a (novi)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***Članak 19.a*** |
| | ***Početak primjene*** |
| | ***Odredbe ove Direktive primjenjuju se na sve zlonamjerne sudske postupke protiv*** |

| | |
|---|---|
| | ***javnog sudjelovanja definirane u članku 3. stavku 3. koji su pokrenuti ili koji su u tijeku u trenutku stupanja na snagu nacionalnog zakona kojim se provodi ova Direktiva i nakon toga.*** |

**Amandman 71**
**Prijedlog direktive**
**Članak 20. – stavak 1.**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| Države članice Komisiji dostavljaju sve relevantne informacije o primjeni ove Direktive do ***[pet godina*** od datuma prenošenja]. Na temelju dostavljenih informacija Komisija najkasnije ***[šest godina*** od datuma prenošenja] Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ove Direktive. U izvješću daje procjenu razvoja zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja i učinka ove Direktive u državama članicama. Prema potrebi tom se izvješću prilažu prijedlozi za izmjenu ove Direktive. | Države članice Komisiji dostavljaju sve relevantne informacije o primjeni ove Direktive do ***[tri godine*** od datuma prenošenja] ***i zatim na godišnjoj razini***. Na temelju dostavljenih informacija Komisija najkasnije ***[četiri godine*** od datuma prenošenja] Europskom parlamentu i Vijeću podnosi ***godišnje*** izvješće o primjeni ove Direktive. U izvješću daje procjenu razvoja zlonamjernih sudskih postupaka protiv javnog sudjelovanja i učinka ove Direktive u državama članicama. Prema potrebi tom se izvješću prilažu prijedlozi za izmjenu ove Direktive. ***Ta se izvješća stavljaju na raspolaganje javnosti.*** |

**Amandman 72**
**Prijedlog direktive**
**Članak 20. – stavak 1.a (novi)**

| *Tekst koji je predložila Komisija* | *Izmjena* |
|---|---|
| | ***Komisija na temelju primjene ove Direktive o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja u građanskim tužbama podnesenima u kaznenim postupcima i na temelju drugih dostupnih informacija procjenjuje jesu li potrebne daljnje mjere protiv strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja u kaznenim postupcima.*** |

## POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

| | |
|---|---|
| **Naslov** | Zaštita osoba koje su uključene u sudjelovanje javnosti od očito neutemeljenih sudskih postupaka ili sudskih postupaka u kojima dolazi do zlouporabe („strateške tužbe protiv javnog sudjelovanja”) |
| **Referentni dokumenti** | COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD) |
| **Nadležni odbor**<br>Datum objave na plenarnoj sjednici | JURI<br>5.5.2022 |
| **Odbori koji su dali mišljenje**<br>Datum objave na plenarnoj sjednici | LIBE<br>5.5.2022 |
| **Pridruženi odbori - datum objave na plenarnoj sjednici** | 15.12.2022 |
| **Izvjestitelj(ica) za mišljenje**<br>Datum imenovanja | Ramona Strugariu<br>12.1.2023 |
| **Prethodni/-a izvjestitelj(ica) za mišljenje** | Anna Júlia Donáth |
| **Razmatranje u odboru** | 22.3.2023 |
| **Datum usvajanja** | 23.5.2023 |
| **Rezultat konačnog glasovanja** | +: 51<br>–: 5<br>0: 4 |
| **Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju** | Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Damien Carême, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nuno Melo, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Emil Radev, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva |
| **Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju** | Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Loucas Fourlas, José Gusmão, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemec, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Paul Tang, Róża Thun und Hohenstein, Loránt Vincze, Tomáš Zdechovský |
| **Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.** | Marie Dauchy, Vlad Gheorghe |

## POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

| 51 | + |
|---|---|
| NI | Laura Ferrara |
| PPE | Magdalena Adamowicz, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Loucas Fourlas, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Alessandra Mussolini, Emil Radev, Paulo Rangel, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Loránt Vincze, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Tomáš Zdechovský |
| Renew | Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róża Thun und Hohenstein |
| S&D | Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Sylvie Guillaume, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Isabel Santos, Birgit Sippel, Paul Tang, Elena Yoncheva |
| The Left | Malin Björk, Clare Daly, José Gusmão |
| Verts/ALE | Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Damien Carême, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik |

| 5 | - |
|---|---|
| ECR | Patryk Jaki, Vincenzo Sofo |
| ID | Susanna Ceccardi, Nicolaus Fest |
| NI | Milan Uhrík |

| 4 | 0 |
|---|---|
| ECR | Assita Kanko |
| ID | Annika Bruna, Marie Dauchy, Tom Vandendriessche |

Korišteni znakovi:
+ : za
- : protiv
0 : suzdržani